5 april 2023

ACCOUNTANTSVERSLAG 2022

GEMEENTELIJK BELASTINGKANTOOR TWENTE

Aanbiedingsbrief

Aan de Directie en het Algemeen bestuur van
Gemeentelijk Belastingkantoor Twente
T.a.v. de heer J.A.G. Cloosterman
Postbus 845
7550 AV Hengelo

Enschede, 5 april 2023

Kenmerk: 1076941/MZ/WP/hb/1296

Geachte Directie en leden van het Algemeen bestuur,

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Gemeenschappelijke regeling Gemeentelijk Belastingkantoor Twente (verder GBTwente) gecontroleerd. In dit verslag hebben we de belangrijkste bevindingen en conclusies van de jaarrekeningcontrole opgenomen. Dit verslag vormt de rapportage over de controle zoals bedoeld in artikel 2:393 BW. Daarnaast informeren wij u in dit verslag over de belangrijkste uitkomsten van ons onderzoek naar de interne beheersing van de organisatie. Dit verslag is uitsluitend voor u bestemd en daarom mag deze niet zonder onze schriftelijke toestemming verder worden verspreid of voor andere doeleinden worden gebruikt.

Wij starten dit accountantsverslag na de managementsamenvatting in het eerste hoofdstuk met het bespreken van de financiële positie en onze controlebevindingen in hoofdstuk 2. Daarna treft u in hoofdstuk 3 een overzicht aan van de bevindingen ten aanzien van de interne beheersing van uw organisatie. In hoofdstuk 4 hebben wij een toelichting opgenomen inzake de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden met betrekking tot de belastingverantwoordingen. Bijlage A bevat de achtergrond en de uitkomst van onze accountantscontrole op hoofdlijnen.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van GBTwente bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle.

Wij hopen u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Hoogachtend,
BDO Audit & Assurance B.V.

Digitaal ondertekend door:
Marleen Zoetman - Kiers...
5 april 2023 11:36 +02:00...

M. Zoetman-Kiers RA

Ter informatie
De digitale versie van dit document is vanaf de inhoudsopgave interactief. Aan de hand van de navigatiebalk onderaan de pagina en/of de menustructuur bovenaan de pagina kan door het document genavigeerd worden.

VORIGE PAGINA
VOLGENDE PAGINA
DASHBOARD
AANBIEDINGSBRIEF

Inhoudsopgave

1. MANAGEMENTSAMENVATTING

2. UW JAARREKENING & ONZE BEVINDINGEN

3. UW INTERNE BEHEERSING & ONZE BEVINDINGEN

4. CONTROLE BELASTINGVERANTWOORDINGEN

BIJLAGEN

1. Managementsamenvatting

1.1 Dashboard accountantscontrole

1.2 Observaties uit onze controle

1. Dashboard accountantscontrole

Jaarrekening controle

STREKKING CONTROLEVERKLARING

- De jaarrekening 2022 is getrouw en rechtmatig.
- De baten en lasten als ook de balansmutaties in de jaarrekening 2022 zijn in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving tot stand gekomen.
- Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële onjuistheden.
- De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd.
- De WNT is nageleefd.

BELANGRIJKSTE AANDACHTSPUNTEN VOOR 2023

- Doorontwikkeling Verbijzonderde Interne Controle functie binnen GBTwente naar een data-gedreven interne beheersing.
- Controle op en borging van naleving Europese- en interne aanbestedingsregels en dossiervorming.
- Verantwoording verlofsparen uit CAO in overeenstemming met het BBV vanaf boekjaar 2023.

RESULTAAT 2022

(x € 1.000)	2022	Begroting:
Saldo baten en lasten	207	47
Mutatie reserves	0	0
Gerealiseerd resultaat	207	47

- Het resultaat 2022 wijkt ongeveer €160.000 positief af ten opzichte van de begroting. De belangrijkste oorzaken zijn toegelicht in de jaarstukken. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar onderdeel 3.3.3 van de jaarrekening.

OVERIGE BEVINDINGEN

- De bestuursrapportages zijn in 2022 vastgesteld als begrotingswijziging. Daardoor zijn de verschillen tussen de realisatie 2022 en de begroting na wijziging beperkt.
- Voorstel voor positieve resultaat wordt afzonderlijk aangeboden aan het Algemeen Bestuur. Aandachtspunt bij resultaatbestemming is maximale plafond van 5% van het begrotingstotaal.
- Begrotingsoverschrijdingen zijn tijdig gecommuniceerd met het Algemeen Bestuur en worden grotendeels gecompenseerd door hoger inkomsten.

Controle belastingverantwoordingen

UITGEVOERDE WERKZAAMHEDEN EN CONCLUSIE

Wij hebben op basis van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden goedkeurende controleverklaringen verstrekt bij de belastingverantwoordingen van de deelnemende gemeenten. De verantwoordingen zijn, gewaarmerkt en voorzien van deze goedkeurende controleverklaringen, verstrekt aan de deelnemende gemeenten. Wij hebben daarbij tevens per deelnemende gemeente een controlememorandum verstrekt aan de controlerend accountant, waarin wij onze controleaanpak, risicoanalyse, uitgevoerde werkzaamheden en bevindingen gedeeld hebben, voorzien van onze conclusie.

Naar ons oordeel zijn de belastingverantwoordingen 2022 van de deelnemende gemeenten in alle van materieel belang zijnde aspecten juist. Dit impliceert dat de door GBTwente verantwoorde bedragen inzake de heffingen en invorderingen van belastingaanslagen en de daarmee samenhangende debiteurensaldi per 31 december 2022 alsmede de afdrachten aan de deelnemende gemeenten volledig en juist zijn en dat de aanslagoplegging rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de dienstverleningsovereenkomst respectievelijk de fiscale uitvoeringsovereenkomst.

1.2 Observaties uit onze controle

Efficiënte controle gerealiseerd, mede door werkzaamheden in overleg naar voren te halen

Kwaliteit proces jaarafsluiting

Naar aanleiding van de door ons uitgevoerde eindejaarscontrole 2022 bij GBTwente zijn wij van mening dat het proces van de jaarafsluiting goed is verlopen. Met name ten aanzien van de doorlooptijd en het naar voren halen van het uitzetten van selecties op diverse jaarrekeningposten en de belastingverantwoordingen zijn verdere verbeteringen ten opzichte van voorgaand jaar gerealiseerd.

Terugkijkend op de jaarrekeningcontrole 2022 hebben wij de volgende observaties:

- Als onderdeel van de jaarafsluiting heeft GBTwente de documentatie/ de op te leveren stukken voor de in het kader van de jaarrekeningcontrole belangrijke jaarrekeningposten en conform onze lijst met op te leveren stukken aangeleverd. Deze stukken waren tijdig en volledig aangeleverd. De oplevering is kwalitatief van goed niveau.
- Door het toepassen van data-analyse op zowel de factuurverwerking als de bankmutaties hebben wij in overleg met GBTwente een efficiëntere controleaanpak kunnen realiseren ten aanzien van de verantwoorde kosten.
- De kwaliteit en betrouwbaarheid van data zijn onverminderd van belang voor de bedrijfsvoering en de verantwoording. Bij onze werkzaamheden voor de controle van de jaarrekening en de belastingverantwoordingen hebben wij geen significante omissies in de aangeleverde data geconstateerd.
- Aandachtspunt is het opstellen van de WNT-verantwoording, bij onze controle zijn enkele marginale onjuistheden geconstateerd die door GBTwente in de definitieve versie van de jaarstukken zijn gecorrigeerd.

Wij ervaren de onderlinge samenwerking tussen GBTwente en BDO als constructief en prettig. Medewerkers zijn graag bereid onze vragen te beantwoorden, waarbij gezamenlijk korte lijnen voor communicatie worden gehanteerd.

2. UW JAARREKENING & ONZE BEVINDINGEN

2.1 De jaarrekening is getrouw en rechtmatig
2.2 Resultaat 2022
2.3 Belangrijkste aandachtspunten voor 2023

2.1 De jaarrekening is getrouw, en rechtmatig

De jaarrekening 2022 is getrouw

De baten en lasten als ook de balansmutaties in de jaarrekening 2022 zijn in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving tot stand gekomen.

Wij hebben bij de jaarrekening 2022 van GBTwente een goedkeurende controleverklaring afgegeven met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid.

Een goedkeurende verklaring met betrekking tot getrouwheid betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva per 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Wij hebben één controleverschil onder de rapporteringstolerantie geconstateerd die door GBTwente niet is gecorrigeerd.

Met betrekking tot rechtmatigheid kunnen wij naar aanleiding van onze werkzaamheden concluderen dat wij geen rechtmatigheidsfouten hebben geconstateerd.

Wij concluderen dat de resterende niet-verwerkte controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en hebben derhalve een goedkeurende verklaring verstrekt met betrekking tot de rechtmatigheid. De goedkeuringstolerantie bedraagt € 130.640 voor fouten en € 391.920 voor onzekerheden. De rapporteringstolerantie is door het Algemeen Bestuur op 14 oktober 2022 in het controleprotocol gelijk gesteld aan de goedkeuringstolerantie.

2.2 Resultaat 2022

Resultaat 2022 ten opzichte van de gewijzigde begroting wijkt positief af

Het resultaat van GBTwente over het jaar 2022 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 160.000 positief.
In het onderstaand overzicht is het resultaat in het kort weergegeven:

Programma (x € 1.000)	Werkelijk 2022	Begroot na wijz. 2022	Afwijking 2022
Saldo FUO - opdrachten	29	260	-231
Saldo GR	207	-209	416
Saldo project- GBO	-27	0	-27
Saldo van baten en lasten:	*207*	*47*	*160*
Dotatie bestemmingsreserve	0	0	0
Gerealiseerd resultaat:	***207***	***47***	***160***

Belangrijkste afwijkingen in het resultaat 2022

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting zit in diverse voordelen als gevolg van het niet kunnen invullen van vacatureruimte, het stoppen van de pilot informatiebeschikking en het doorschuiven van onder andere het management development traject naar 2023.

Het resultaat 2022 wijkt ongeveer 1,2% af van de totale begrote lasten. Op basis van onze ervaringsnorm bij decentrale overheden is een afwijking van 2-3% inherent aan een complex begrotingsproces. De afwijking van GBTwente valt daarmee ruim binnen de tolerantie.

Weerstandsvermogen GBTwente

In de paragraaf weerstandsvermogen heeft het Dagelijks Bestuur een overzicht opgenomen van de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bedraagt € 0,8 miljoen (bestaande uit het eigen vermogen). In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de relevante risico's voor GBTwente benoemd. GBTwente heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan risico's waaraan de organisatie is blootgesteld bepaald op € 1,8 miljoen. Zoals ook is aangegeven in de paragraaf weerstandsvermogen is het weerstandsvermogen niet afgezet tegen het risicoprofiel van GBTwente. Het Dagelijks Bestuur is zich hier bewust van en heeft aangegeven dat de deelnemers in de GR zelf een weerstandscapaciteit opbouwen voor eventuele tegenvallers bij GBTwente.

Aandacht voor naleving beleidsregel 5% begrotingstotaal

Op basis van de huidige beleidsregels is door het Algemeen Bestuur besloten dat het eigen vermogen maximaal 5% van het begrotingstotaal mag bedragen. In de afgelopen jaren is het (positieve) resultaat toegevoegd aan de "bestemmingsreserve 5% begrotingstotaal". Voor het jaar 2022 kan dit niet zonder meer met in achtneming van de hiervoor genoemde beleidsregels. In het concept voorstel van de resultaatbestemming van het jaar 2022 wordt een aanvullend besluit gevraagd aan het Algemeen Bestuur in overeenstemming met deze beleidsregels.

2.3 Belangrijkste aandachtspunten voor 2023

Daarnaast willen wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, de volgende aandachtspunten voor het komende jaar benoemen die een grote impact kunnen hebben op het boekjaar 2023.

1. Doorontwikkeling Verbijzonderde Interne Controle functie binnen GBTwente naar een data-gedreven interne beheersing.
In onze management letter hebben wij gerapporteerd dat de doorontwikkeling van de VIC nog onderhanden is. Inmiddels zijn de eerste stappen gezet om te komen tot een rechtmatigheidsverantwoording vanaf het boekjaar 2023 door het Dagelijks Bestuur. Voor een nadere toelichting rondom de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording en de stand van zaken binnen GBTwente verwijzen wij naar onderdeel 3.1 van deze rapportage. Tevens vragen wij aandacht voor het opvolgen van de bevindingen ten aanzien van de geautomatiseerde gegevensverwerking (General IT-controls). Het opvolgen van deze bevindingen draagt bij aan het efficiënt toepassen van data-analyse binnen zowel de interne- als externe controle.

2. Controle op en borging van naleving Europese en interne aanbestedingsregels en dossiervorming.
Net als voorgaande jaren hebben wij tijdens de controle geconstateerd dat niet altijd een zichtbare toets wordt uitgevoerd op de wijze waarop aanbesteed moet worden of dat geen duidelijke dossiervorming bestaat rondom het bepalen van de opdrachtwaarde, met name bij oudere contracten. Bij nieuwe opdrachten zien wij dat duidelijke keuzes worden gemaakt en de opdrachtwaarde vooraf duidelijk wordt bepaald. Wij wijzen u in dit kader op de ‘good practice’ van de Sectorcommissie decentrale overheden (SDO) die in samenspraak is opgesteld met de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA). Ons is aangegeven dat in 2023 de werking van het contractmanagement wordt geëvalueerd en verder geprofessionaliseerd. Wij adviseren u de hiervoor genoemde ‘good practice’ te betrekken.

3. Verantwoording verlofsparen uit CAO in overeenstemming met het BBV vanaf boekjaar 2023
De Commissie BBV heeft een nadere toelichting uitgebracht over het vraagstuk rondom de voorziening voor verlofsparen als gevolg van de CAO 2021/2022. Voor het spaarverlof zoals dit vanaf 2022 van toepassing is, moet voor de verplichting een voorziening worden opgenomen omdat hier sprake is van een spaarsaldo dat in de tijd, naar verwachting, niet van gelijke omvang zal zijn wat betreft toevoegingen en opnamen van spaarverlof. Voor het bovenwettelijke verlof waarvan aangetoond kan worden dat dit een gelijke omvang kent en voor zover dat niet het karakter heeft van overmatige verlofsaldi of spaarsaldi mag geen voorziening te worden opgenomen. Binnen GBTwente zijn nog geen formele beleidskaders vastgesteld. GBTwente heeft in de jaarrekening 2022 nog geen voorziening opgenomen omdat maar drie medewerkers de keus hebben gemaakt om uren in te zetten als spaarverlof en het deel bovenwettelijke verlof niet het karakter heeft van overmatige verlofsaldi. In de komende jaren zal naar verwachting vooral sprake zijn van toevoegingen en groei van de omvang van het spaarsaldo. Wij vragen uw aandacht voor het opstellen van beleidsregels ten aanzien van de inzet van spaarverlof die voor 2023 eveneens als basis kunnen worden gehanteerd voor de op te nemen voorziening.

3. UW INTERNE BEHEERSING & ONZE BEVINDINGEN

3.1 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording

3.2 BBV en WNT

3.3 Begrotingsrechtmatigheid

3.4 Significante schattingsposten

3.5 Fraude- en corruptierisico's

3.1 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording

Zie onze managementletter 2022 voor aandachtspunten in de interne beheersing

Interne beheersing en onze aanpak voor 2022

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij een interim-controle uitgevoerd. De bevindingen naar aanleiding van deze controle hebben wij opgenomen in onze managementletter d.d. 17 november 2022.

Samenvattend hebben wij geconstateerd dat de interne organisatie en administratieve processen, die relevant zijn in het kader van de jaarrekeningcontrole, bij GBTwente voldoen aan de daaraan te stellen eisen. Net als bij veel andere lokale overheden, resteren nog aandachtspunten met name op het gebied van de IT-omgeving en de invulling van de Verbijzonderde Interne Controle (VIC). Dit betekent niet dat u niet in control bent, maar wel dat het in control zijn voor ons niet toetsbaar blijkt uit controlesporen in de systemen alsmede de uitkomsten van de VIC. Derhalve konden wij het afgelopen jaar voor onze controle (nog) niet steunen op uw interne beheersing en hebben wij de jaarrekening voornamelijk achteraf en gegevensgericht gecontroleerd (middels deelwaarnemingen, cijferbeoordelingen, steekproeven, etc.).

Invoering rechtmatigheids-verantwoording 2023

Invoering rechtmatigheidsverantwoording met ingang van 2023

In onze voorgaande accountantsverslagen hebben wij opgemerkt dat de rechtmatigheidsverantwoording ingevoerd wordt voor gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen zoals GBTwente. Het wetsvoorstel is op 31 mei 2022 door een ruime meerderheid van de Tweede Kamer goedgekeurd en door de eerste kamer op 27 september 2022 aangenomen, met als doel de rechtmatigheidsverantwoording in te voeren met ingang van verslagjaar 2023. Deze invoering heeft gevolgen voor uw organisatie. Ook de rol van de accountant verandert door de invoering van deze rechtmatigheidsverantwoording.

Met ingang van verslagjaar 2023 wordt GBTwente zelf verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording en moet het dagelijks bestuur een (onderbouwde) mededeling doen omtrent de naleving van de rechtmatigheid. Deze wetswijziging is niet enkel een technische verandering, maar ook een cultuurverandering die effect heeft op de bedrijfsvoering van GBTwente.

Uit de kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV hierover blijkt dat:
- een standaard model van de verklaring wordt uitgevoerd;
- rechtmatigheid wordt beperkt tot drie rechtmatigheidsaspecten;
- het algemeen bestuur de tolerantiegrenzen kan bepalen (tot 3%);
- Bevindingen moeten worden opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering.

De wijziging in de verantwoordelijkheden ten aanzien van rechtmatigheid betekent niet minder rechtmatigheidscontroles moeten worden uitgevoerd, maar het dagelijks bestuur deze zelfstandig moet inrichten, uitvoeren, controleren en rapporteren. Wij zullen deze werkzaamheden als accountant toetsen, teneinde te kunnen controleren en verklaren of de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur een getrouw beeld geeft.

In januari 2023 heeft de directeur ingestemd met het “Plan van Aanpak Rechtmatigheidsverantwoording 2023”. De komende periode wordt gebruikt om verdere voorbereidingen te treffen voor de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording, onderdeel is ook het vaststellen van de bestuurlijke kaders (waaronder het aanpassen van diverse verordeningen en het controleprotocol).

3.2 BBV en WNT

Het BBV wordt nageleefd

Bevindingen ten aanzien van naleving van de wettelijke verslaggevingsregels (BBV)

Wij hebben vastgesteld dat GBTwente de wettelijke verslagleggingsregels (BBV) heeft nageleefd.

Naleving van de (publicatieverplichtingen) WNT

Onderdeel van de controleverklaring is een oordeel over de naleving van de Wet Normering Topinkomens (WNT). In de WNT zijn onder andere bepalingen opgenomen over wie aangemerkt dient te worden als topfunctionaris, welke componenten onderdeel dienen te zijn van de bezoldiging volgens de WNT en wat de bezoldigingsmaxima van de topfunctionarissen zijn. Voor de verantwoording van de WNT in de jaarrekening geldt een specifiek verantwoordingsmodel.

WNT-verantwoording voldoet aan de vereisten

Wij hebben onze werkzaamheden uitgevoerd in samenwerking met collega's die gespecialiseerd zijn in de controle van WNT-verantwoordingen. Op basis van onze werkzaamheden hebben wij de volgende bevindingen in relatie tot de WNT-verantwoording:

- Wij kunnen ons verenigen met uw zienswijze voor wat betreft de aanmerking van topfunctionarissen. Voor GBTwente geldt dat alleen de directeur is aangemerkt als topfunctionaris (inclusief de tijdelijke waarneming); de leden van AB en DB zijn aangewezen als topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.800 of minder.
- De WNT-verantwoording omvat alle componenten die op basis van deze regelgeving tot de bezoldiging gerekend dienen te worden.
- Voor de leidinggevende en toezichthoudende functionarissen is in 2022 geen sprake geweest van een overschrijding van het bezoldigingsmaximum volgens de toepasselijke bezoldigingsklasse voor GBTwente.
- De WNT-verantwoording is op juiste en volledige wijze in de jaarrekening opgenomen en gepresenteerd.

3.3 Begrotingsrechtmatigheid

Hogere lasten worden gecompenseerd door hogere baten

Lastenoverschrijdingen in het kader van begrotingsrechtmatigheid

In totaal heeft GBTwente circa € 12,98 miljoen aan lasten begroot na wijziging, tegenover circa € 13,06 miljoen aan werkelijke lasten in 2022. Dit is in totaal een overschrijding van € 0,08 miljoen (<1%). Aan baten had GBTwente een bedrag van € 13,0 miljoen begroot na wijziging, tegenover € 13,2 miljoen aan werkelijke baten in 2022. In totaal gaat het om een hogere realisatie van baten van € 0,2 miljoen (1,5%).
Het Algemeen Bestuur autoriseert de begroting en stelt de kaders voor het Dagelijks Bestuur vast. Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid binnen de gestelde begroting. Begrotingsafwijkingen dienen tijdig gesignaleerd en gerapporteerd te worden aan het Algemeen Bestuur. Bij begrotingsoverschrijdingen die niet gedurende het jaar zijn voorgelegd aan het Algemeen Bestuur is formeel sprake van een onrechtmatigheid. Echter hoeven deze overschrijdingen niet altijd te worden meegewogen in het accountantsoordeel, bijvoorbeeld indien de overschrijding geheel of grotendeels wordt gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten of overschrijdingen bij openeinde regelingen.

Controle begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2022, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door het Algemeen Bestuur nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Belangrijk hierbij is dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma. Zie hierna voor een overzicht van de lastenoverschrijdingen per programma. Zoals blijkt uit de figuur is op twee programma's een begrotingsoverschrijding op de lasten geconstateerd. Deze is in te delen in de onderstaande categorieën zoals opgenomen in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV.

Overschrijding begrotings-rechtmatigheid telt niet mee voor oordeel accountantscontrole

LASTENOVERSCHRIJDING PROGRAMMA	BEGROTINGSAFWIJKING	ONRECHTMATIG	
		TELT NIET MEE IN OORDEEL	TELT WEL MEE IN OORDEEL
Subtotaal Organisatie eenheden (overschrijding € 46.000)	Past binnen het bestaande beleid. Eenmalige uitkering december 2022 voor personeel als gevolg van CAO afspraken. Hogere inhuur als gevolg van groot aantal WOZ-bezwaren.	✓	
Overhead en vennootschapsbelasting (overschrijding € 36.000)	Past binnen het bestaande beleid. Personeel derden door niet in kunnen vullen van vacatureruimte.	✓	

3.4 Significante schattingsposten

Verwerking schattingen in de jaarrekening

conservatief

neutraal

optimistisch

Verwerking van schattingen in de jaarrekening

Inherent aan het opmaken van een jaarrekening is dat het bestuur schattingen moet maken. Bepaalde schattingen zijn van bijzonder belang door hun invloed op de jaarrekening en de waarschijnlijkheid dat toekomstige gebeurtenissen significant afwijken van de verwachtingen van het bestuur. Met ingang van boekjaar 2020 zijn de controlestandaarden voor de controle van schattingen (COS 540) herzien en aangescherpt. Wij zullen onder andere vooraf scherper definiëren in welk onderdeel van de schatting wij risico's voor fouten identificeren en achteraf uitgebreider evalueren of onze conclusies op deelgebieden ook tot een goede overall-conclusie hebben geleid.

In het navolgende overzicht hebben wij van de jaarrekeningposten waaraan een belangrijke schatting ten grondslag ligt grafisch weergegeven op welke wijze wij de door het bestuur gebruikte mate van prudentie inschalen. De schattingen ten aanzien van de grondexploitatie maken daarnaast een belangrijk onderdeel uit van onze controle. In paragraaf 3.3 hebben we daarom een uitgebreide toelichting opgenomen. Hieronder gaan we enkel in op het schattingselement van deze post.

POST IN DE JAARREKENING	BEDRAG (x € 1.000)	BEOORDELING 2022	BEOORDELING 2021	TOELICHTING SCHATTING
Voorziening dubieuze debiteuren	0			GBTwente heeft geen voorziening voor dubieuze debiteuren opgenomen. De debiteuren ultimo 2022 bestaan voornamelijk uit vorderingen op de deelnemende gemeenten. Wij achten de uitgangspunten ten aanzien van de voorziening dubieuze debiteuren neutraal.
Waardering materiële vaste activa	1.334			De afschrijving van de materiele vaste activa zijn gebaseerd op de door het Algemeen Bestuur vastgestelde Financiële Verordening 2019. De afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op basis van de verwachte levensduur. Deze schatten wij in als neutraal.

3.5 Fraude- en corruptierisico's

Geen aanwijzingen voor fraude of onregelmatigheden

Fraude-, corruptie- en integriteitsrisico's

Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden voor onze controle houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden, onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie. Betreffende fraude- en corruptierisico's merken wij op dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude en dat wij daar ook niet voor verantwoordelijk zijn.

Onze controlewerkzaamheden hebben onder andere bestaan uit het bespreken van de mogelijke frauderisico's op verschillende niveaus binnen de organisatie van GBTwente, mede aan de hand van de door u op gestelde risicoanalyse in de compliance vragenlijst. Daarnaast hebben wij de administratieve organisatie en de daarin opgenomen maatregelen van interne beheersing (inclusief de geautomatiseerde gegevensverwerking) beoordeeld. Bij de eindejaarscontrole hebben wij bovendien de volgende gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd in relatie tot mogelijke frauderisico's en/of ter validatie van onze risico-inschattingen:

- Analyseren van de boekingsgang waarbij afwijkingen ten opzichte van de verwachting zijn geverifieerd aan de hand van brondocumentatie.
- Controle van materiële boekingen en memoriaalboekingen en afstemming met brondocumentatie voor zover relevant.
- Ten behoeve van het vaststellen van de betrouwbaarheid van het lijstwerk enkele onderbouwingen opnieuw opvragen in het bijzijn van BDO.
- Het verrichten van een spendanalyse op de uitgaven waarmee bijzonderheden zijn onderzocht en betalingen aan leveranciers zijn vergeleken met eventuele verbonden partijen.
- Analyseren van de inrichting van betaalbevoegdheden in het betaalpakket en de financiële administratie waarmee functiescheiding wordt afgedwongen.
- Uitvoeren van een data-analyse op de afhandeling van inkoopfacturen in overeenstemming met het vier-ogen principe.
- Uitvoeren van een data-analyse op de bankmutaties op mogelijke transacties buiten de normale bedrijfsvoering om.

Wij hebben aandacht besteed aan de compliance met de voor u van toepassing zijnde wet- en regelgeving en overige bepalingen voor zover wij die van belang achten in het kader van onze controle van de jaarrekening. Uit de door ons verrichte werkzaamheden volgen geen aanwijzingen voor of vermoedens van fraude en/of corruptie.

Omdat gemeenschappelijke regelingen niet vallen onder de zogenaamde 'wettelijke controles' rapporteren wij in onze controleverklaring (nog) niet over onze werkzaamheden rondom fraude en continuïteit.

4. Controle belastingverantwoordingen

4 Belastingverantwoordingen

Controleaanpak voor de belasting-verantwoordingen is gegevensgericht

Onze controleaanpak voor de controle van de belastingverantwoordingen is gegevensgericht

Het bestuur van GBTwente heeft aan BDO Audit & Assurance B.V. naast de opdracht voor de controle van de jaarrekening 2022 ook de opdracht voor de controle van de belastingverantwoordingen 2022 verstrekt. Wij hebben de controleaanpak van de belastingverantwoording met de accountants van de deelnemende gemeenten gecommuniceerd en wij hebben daarbij rekening gehouden met de door hen aangegeven aandachtspunten naar aanleiding van onze instructies.

Voor het opstellen van de belastingverantwoording gebruikt GBTwente gegevens die afkomstig zijn van de deelnemend gemeenten en/of andere externe partijen. GBTwente is niet verantwoordelijk voor de juistheid en volledigheid van deze aangeleverde gegevens (zoals ook opgenomen in de Dienstverleningovereenkomten respectievelijk Fiscale Uitvoeringsovereenkomsten). Wij hebben bij onze controlewerkzaamheden gebruik gemaakt van deze gegevens. De accountant van de deelnemende gemeenten zijn verantwoordelijk voor een controle op het proces van het aanleveren van juiste, volledige en rechtmatige gegevens.

Het object van controle zijn de belastingverantwoordingen 2022 van de deelnemende gemeenten, zoals opgesteld door GBTwente. De te controleren periode is het boekjaar 2022. Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel te geven over de getrouwheid en rechtmatigheid van de in 2022 opgelegde, geïnde en verantwoorde belastingopbrengsten. Voor de verantwoordingen van de deelnemende gemeenten op basis van de Dienstverleningsovereenkomsten zijn tevens de ADI-opbrengsten en ADI-debiteuren meegenomen. Op de belastingverantwoordingen worden per belastingsoort de volgende bedragen vermeld:

- Opbrengst belastingjaar 2022 (belastingen en leges)
- Verminderingen belastingjaar 2022
- Kwijtscheldingen belastingjaar 2022
- Oninbaar belastingjaar 2022
- Opbrengsten oude belastingjaren in 2022 (belastingen en leges)
- Verminderingen oude belastingjaren in 2022
- Kwijtscheldingen oude belastingjaren in 2022
- Oninbaar oude belastingjaren in 2022
- Afdrachten
- Openstaand debiteurensaldo per 31 december 2022
- Openstaand debiteurensaldo per 31 december 2021
- Nog op te leggen aanslagen
- Herwaardering debiteurensaldo per 31 december 2022

Wij hebben tijdens de interimcontrole de processen met betrekking tot het waarderen, heffen en innen van gemeentelijke belastingen beoordeeld. Wij hebben vastgesteld dat de belastingprocessen en het bijbehorende debiteurenbeheer in opzet toereikend zijn. Tevens hebben wij het bestaan van deze processen vastgesteld middels lijncontroles. Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen aanvullende risico's en/of (significante) tekortkomingen geconstateerd. Op basis van de uitkomsten van deze interimcontrole en de uitgevoerde IT audit hebben wij vastgesteld dat wij onvoldoende kunnen steunen op de automatiseringsomgeving. Dit heeft tot gevolg dat wij onze controle gegevensgericht insteken. Om te borgen dat de gegevens die uit de systemen komen voldoende betrouwbaar zijn, hebben wij aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden verricht, waaronder detailcontroles met brondocumentatie of externe bronnen.

4 Belastingverantwoordingen

Geïdentificeerde risico's verwerkt in controleaanpak en gedeeld met deelnemende gemeenten

Goedkeurende controleverklaringen bij belasting-verantwoordingen op basis van uitgevoerde controle-werkzaamheden

Geïdentificeerde risico's voor de belastingverantwoordingen

Ten behoeve van de controle en verantwoording aan de accountants van de deelnemende gemeenten hebben wij in het kader van onze controle een risico-inschatting uitgewerkt ten behoeve van de controle van de belastingverantwoordingen. Deze risicoanalyse hebben wij ook gedeeld met de accountants van de deelnemende gemeenten.

De risico's met een hoge waarschijnlijkheid van het zich voordoen en mogelijk materiële impact hebben in onze controle meer aandacht gehad. Dit risico betreft:

- Het risico bestaat dat de nog op te leggen aanslagen niet volledig zijn verantwoord, waardoor de totale belastingopbrengsten in het boekjaar niet volledig zijn verantwoord.

Conclusie van onze uitgevoerde controlewerkzaamheden voor de belastingverantwoordingen

Op basis van onze uitgevoerde controlewerkzaamheden hebben wij een goedkeurende controleverklaring verstrekt bij de belastingverantwoordingen van de deelnemende gemeenten. Wij hebben bij de uitgevoerde werkzaamheden rekening gehouden met de hierboven uitgewerkte geïdentificeerde risico's. Deze risico's zijn op basis van onze werkzaamheden toereikend afgedekt en wij hebben geen aanvullende risico's geïdentificeerd. Naar ons oordeel zijn de belastingverantwoordingen 2022 van de deelnemende gemeenten in alle van materieel belang zijnde aspecten juist. Dit impliceert dat de door GBTwente verantwoorde bedragen inzake de heffingen en invorderingen van belastingaanslagen (inclusief ADI-opbrengsten) en de daarmee samenhangende debiteurensaldi per 31 december 2022 alsmede de afdrachten aan de deelnemende gemeenten volledig en juist zijn en dat de belastingopleggingen rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de Dienstverleningsovereenkomsten respectievelijk Fiscale uitvoeringsovereenkomsten.

Bijlagen

A Onze controle

A. Onze controle (1/4)

Doel en object van de controle

Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van GBTwente, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld in overeenstemming met het BBV. Voor een uitgebreide beschrijving van onze aanpak verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging d.d. 3 november 2022 met kenmerk '1076941/MZ/WP/dk/2555'.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door het algemeen bestuur vastgestelde toleranties gehanteerd. Het algemeen bestuur heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 130.640. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid en rechtmatigheid van de informatie in de WNT-verantwoording van de jaarrekening. Voor de WNT gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

Onafhankelijkheid

Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereisen dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controle cliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij bevestigen dat we geen giften hebben gegeven aan dan wel aangenomen van de organisatie of haar personeel. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden.

A. Onze controle (2/4)

Opdracht en controleaanpak

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging van 3 november 2022. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.

Onze controleaanpak is gebaseerd op een risicogerichte benadering, waarbij zo mogelijk gesteund wordt op de opzet, het bestaan en de werking van de aanwezige administratieve organisatie en de daarin opgenomen beheersingssystemen. Deze aanpak gaat uit van een risicoanalyse op transactiestromen, zoals verkoopactiviteiten en personeelszaken. Daarnaast worden bedrijfsrisico's beoordeeld die voortvloeien uit de strategie en operaties van GBTwente. In de risicoanalyse hebben wij beoordeeld in hoeverre de onderkende risico's van invloed kunnen zijn op de jaarrekening.

De risico's met een hoge waarschijnlijkheid van het zich voordoen en mogelijk materiële impact hebben in onze controle meer aandacht gehad. Deze risico's betreffen:

- Het niet naleven van de Europese aanbestedingsregels
- Het risico van management override (bewuste beïnvloeding door bestuur of management van de jaarcijfers).

Strekking van de controle-verklaring

Aangezien de jaarrekening 2022 van GBTwente aan de daaraan te stellen eisen voldoet, hebben wij een goedkeurende controleverklaring, gedateerd op 5 april 2023, afgegeven bij deze jaarrekening. Alle bevindingen voortvloeiend uit onze controle van de jaarrekening 2022 zijn afdoende behandeld en onze controle is afgerond. Alle bevindingen voortvloeiend uit onze controle van de jaarrekening 2022 zijn afdoende behandeld en onze controle is afgerond.

Continuïteit

De waarderingen in de jaarrekening van GBTwente zijn gebaseerd op de veronderstelling dat GBTwente als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De inschatting of een duurzame voorzetting mogelijk is, inclusief de eventueel in de jaarrekening op te nemen toelichting, is de wettelijke verantwoordelijkheid van Dagelijks Bestuur. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van de door het Dagelijks Bestuur ingeschatte mogelijkheden tot een duurzame voortzetting. De impact van het coronavirus heeft geen impact op de continuïteit van de GBTwente. Wij vinden deze inschatting aanvaardbaar.

A. Onze controle (3/4)

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële afwijkingen

Jaarstukken

De jaarstukken 2022 van GBTwente bestaan uit:

- Het jaarverslag 2022 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen).
- De jaarrekening 2022 (balans met toelichting, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting inclusief taakvelden).

In het onderdeel 'programmaverantwoording' van het jaarverslag dient informatie opgenomen te worden over: wat hebben we gedaan, wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering, etc.) het jaarverslag. Beide onderdelen vallen niet (expliciet) onder de controle van de jaarrekening. Het primaire object van de accountantscontrole (op grond van artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening (de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting). De inhoud van het jaarverslag (programmaverantwoording en paragrafen) hebben wij getoetst. Bij onze controle hebben wij geen materiële afwijkingen tussen het jaarverslag en de jaarrekening geconstateerd. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

De grondslagen van de jaarrekening 2022 zijn aanvaardbaar

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeenschappelijke regeling zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2022. In 2022 zijn er geen wijzigingen geweest in toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling. Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het dagelijks bestuur en het management dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities, vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het dagelijks bestuur en het management toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Belastingverantwoordingen

Belasting-verantwoordingen gecontroleerd met als doel GBTwente in staat te stellen te voldoen aan DVO/FUO

Conform de gesloten raamovereenkomst geven wij ook controleverklaringen af bij de belastingverantwoordingen. De belastingverantwoordingen zijn opgesteld onder verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur. De objecten van controle zijn de 'Belastingverantwoordingen 2022', opgesteld door GBTwente, van een tiental gemeenten. De te controleren periode is het boekjaar 2022. De belastingverantwoordingen zijn opgesteld voor de gemeenten met als doel GBTwente in staat te stellen te voldoen aan de vereisten uit de dienstverleningsovereenkomst. Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel te geven over de getrouwheid en rechtmatigheid van de in 2022 opgelegde, geïnde en verantwoorde belastingopbrengsten.

Voor het opstellen van de belastingverantwoording gebruikt GBTwente gegevens die afkomstig zijn van de gemeenten en/of andere externe partijen. GBTwente is niet verantwoordelijk voor de juistheid en volledigheid van deze aangeleverde gegevens (zoals ook opgenomen in de Dienstverleningovereenkomt respectievelijk Fiscale Uitvoeringsovereenkomst). Wij hebben bij onze controlewerkzaamheden gebruik gemaakt van deze gegevens. De accountants van de gemeenten zijn verantwoordelijk voor een controle op het proces van het aanleveren van juiste, volledige en rechtmatige gegevens.

A. Onze controle (4/4)

Geen aanwijzingen voor materiële fraude of non-compliance

Fraude en non-compliance

Onze controle is niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Bij de planning voor de jaarrekeningcontrole houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie.

Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties op verschillende niveaus binnen de organisatie. Hiertoe hebben wij de mogelijke frauderisico's en -situaties besproken met de directie. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen indicaties voor materiële fraude opgeleverd.

Bij de beoordeling van het risico omtrent corruptie hebben wij gekeken naar klant specifieke omstandigheden zoals de geografische plaats van de activiteiten, de sectoren waar corruptie meer dan gemiddeld voorkomt en hebben we beoordeeld in hoeverre buitenlandse wetgeving als de UK Bribery Act en de US Foreign Corrupt Practices Act van invloed kunnen zijn.

Wij hebben aandacht besteed aan de compliance met de voor u van toepassing zijnde wet- en regelgeving en overige bepalingen voor zover wij die van belang achten in het kader van onze controle van de jaarrekening. Bij die werkzaamheden hebben wij geen materiële non-compliance geconstateerd.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij ook relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar onze managementletter 2022. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld. De interim-controle heeft een aantal bevindingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht. Voor een verdere uiteenzetting daarvan verwijzen wij naar deze managementletter.

bdo.nl